

Soeren Kern: Zavírá EU konečně své hranice?

- Redakce CZ24 News | 23. března 2020

- Migranty, které Erdogan nechal dopravit na řecko-tureckou hranici, není už ochotné přijmout dokonce ani Německo.
- „Děkuji Řecku za to, že je „aspidou“ Evropy (řecky „štítem“).“ — Předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen, 3. března 2020.
- Zdá se, že přední představitelé EU vyjadřují „solidaritu“ s Řeckem jenom proto, že nemají jinou možnost a spoléhají se jen na to, že Řecko bude s přívalem migrantů bojovat.
- I když se EU podaří vyřešit problémy s Erdoganem, což je nejisté a bylo by to stejně jen dočasné řešení, základní problém EU nezmizí: Dokud si migranti budou myslet, že na ně v Evropě čeká lepší budoucnost, tak mohou země EU se štedrými sociálními dávkami, které byly k migrantům dosud tak velmi vstřícné, očekávat, že se migranti budou dále pokoušet překročit hranice EU.

27. února 2020 splnil turecký prezident Recep Tayyip Erdogan své hrozby, že vyšle miliony migrantů a uprchlíků do Evropy, navzdory dohodě z roku 2016 mezi Evropou a Tureckem o jejich zadržování. Očividně usilujíce o to, aby si Evropa uvědomila, že to myslí vážně, vypravily podle různých zpráv turecké úřady autobusy plné migrantů - převážně mladých mužů z Afghánistánu a Íránu - na tureckou hranici s Řeckem.

„Spolu s mými kolegy jsme připravili plán a zavázali jsme se zajistit pro uprchlíky z našeho města zadarmo přepravu autobusy do pohraničního města Edirne,“ uvedl Tanju Özcan, starosta města Bolu v severním Turecku, vzdáleném 550 km od hranice s Řeckem. *„Uprchlíci, kteří chtějí jet do Edirne, se mohou obrátit na místní úřady v Bole. Jsme připraveni jim zajistit přepravu zdarma bez ohledu na to, kolik jich bude.“*

V listopadu 2019 Erdogan navíc EU pohrozil, že pošle do Evropy i bývalé džihádisty ISIS, v té době vězněné v Turecku. Zatím není známo, zda jsou mezi migranty, které Erdogan poslal na hranici s Řeckem na konci února 2020, i tito teroristé. Výzkum ukázal, že migrující teroristé jsou závažným problémem, kterému je v Evropě věnována jen velmi malá pozornost.

Současná řecká vláda, která je u moci od července 2019, jasně vyhlásila, že hranice Řecka jsou zavřeny. Podobně se nyní chovají i ostatní země na vnějších hranicích EU a všeobecná situace je diametrálně jiná, než byla v roce 2015, kdy do Evropy putoval přes Řecko balkánskou trasou více než milion migrantů.

„Vítání jsou v Řecku pouze ti, které si vybereme. Ti, kteří nejsou vítáni, budou vráceni. Trvale překazíme operace ilegálních pašeráků lidí, a zabouchneme dveře před nosem těm, kteří k nám chtějí přijít, přestože nárok na azyl nemají,“ řekl řecký premiér Kyriakos Mitsotakis v listopadu 2019.

Migranty, které Erdogan nechal dopravit na řecko-tureckou hranici, není už ochotné přijmout dokonce ani Německo. *„Chápeme, že Turecko čelí v souvislosti se situací v Idlibu obrovskému problému,“* řekla německá kancléřka Angela Merkelová.

„Přesto je však pro mě nepřijatelné to, že prezident Erdogan a jeho vláda vyjadřují svoji nespokojenost s dialogem s námi a s Evropskou unií tímto způsobem, a využívají k tomu uprchlíky. Podle mě toto není ta správná cesta vpřed.“

„Nesmíme dovolit, aby se z uprchlíků staly figurky na šachovnici geopolitických zájmů,“ prohlásil německý ministr zahraničí Heiko Maas. *„Ať jimi jako figurkami tahá kdokoliv, musí*

počítat s naší opozicí.“

„Na hranici nechodte. Je zavřená. Pokud vám někdo řekne, že tam můžete jít, protože je hranice otevřená... nevěřte mu, protože to není pravda,“ řekl údajně vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Josep Borrell. A dále poznamenal, že Evropská unie *„přijme veškerá opatření v souladu s pravidly EU a mezinárodním právem, aby plně zachovala integritu svých vnějších hranic.“*

Předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen Řecku dokonce poděkovala za to, že se stalo *„štítem“* Evropy:

„Tato hranice není jen řeckou hranicí, je také evropskou hranicí. A já zde dnes stojím jako Evropanka a jsem na vaší straně,“ řekla řeckému premiérovi Kyriakosovi Mitsotakisovi.

„Turecko není naším nepřítelem a lidi není možné používat jako prostředky k dosažení cíle. To bychom si měli všichni v příštích dnech dobře zapamatovat. Děkuji Řecku za to, že je ‚aspidou‘ Evropy (řecky štítem, štít se řekne řecky aspida).“

Místopředseda Evropské komise a komisař pro propagaci evropského způsobu života Margaritis Schinas novinářům řekl: *„Včera jsme ukázali, že když bude Evropa vystavena zkoušce, tak dokážeme udržet linii a že naše jednota zvítězí.“*

Na první pohled to vypadá, že tato reakce se dramaticky liší od výroků, které činitelé EU na téma migrace běžně pronášejí. Například docela nedávno, při příležitosti Mezinárodního dne migrantů, který OSN pořádá každý rok 18. prosince, vydala Evropská komise toto prohlášení:

„Při příležitosti Mezinárodního dne migrantů zde stojíme pevně přesvědčeni o našem jednoznačném závazku respektovat a chránit důstojnost, lidská práva a základní svobody všech migrantů. Naším cílem je zajistit, aby migrace probíhala bezpečně, řízeně a legálně... Otevřenost a solidarita jsou základními hodnotami Evropské unie.“

Je možné, že by si dokonce i ti nejvyšší byrokraté Evropské unie uvědomili, že Evropa - nebo přinejmenším Řecko - dosáhla svého limitu?

Bohužel, opak je pravdou. Jak potvrzuje chaotická situace na hranicích mezi Tureckem a Řeckem, EU nemá žádnou promyšlenou migrační politiku. Tato zanedbaná situace přetrvává i přesto, že již uplynulo pět let od doby, kdy Evropa zažila nejhorší migrační krizi moderní doby a navzdory tomu, že Erdogan již léta vyhrožuje Evropě otevřením tureckých hranic. Zdá se, že přední představitelé EU vyjadřují *„solidarit“* s Řeckem jenom proto, že nemají jinou možnost a spoléhají se jen na to, že Řecko bude s přívalem migrantů bojovat. Řecko požádalo EU, aby mu agentura Frontex pomohla zahájit rychlé zásahy na svých námořních hranicích v Egejském moři. Agentura Frontex, Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž, souhlasila a požádala členské státy EU o poskytnutí personálu a vybavení.

Zdá se, že jedinou *„zavedenou politikou“* je politika zakotvená v Dublinském nařízení. Podle tohoto nařízení nese odpovědnost první členský stát EU, do kterého se žadatelé o azyl dostanou. Bývalý řecký ministr zahraničí Georgios Katrougalos řekl, že Dublinské nařízení *„... nakládá veškerou váhu migrační krize na země EU, které se nacházejí na hranicích Schengenského prostoru.“*

Členské státy EU v současné době diskutují o tom, jak zabránit tomu, aby Erdogan zvyšoval migrační tlak na řecké hranice a vyvolal tak migrační krizi srovnatelnou s rokem 2015. Ať už ale EU rozhodne o této záležitosti jakkoliv, bude se zase jednat jen o odvrácení bezprostřední krize. I když se EU podaří vyřešit problémy s Erdoganem, což je nejisté a bylo by to stejně jen dočasné řešení, základní

problém EU nezmizí:

Dokud si migranti budou myslet, že na ně v Evropě čeká lepší budoucnost, tak mohou země EU se štědrými sociálními dávkami, které byly k migrantům dosud tak velmi vstřícné, očekávat, že se migranti budou dále pokoušet překročit hranice EU. Mezinárodní iniciativy OSN, jako jsou *Mezinárodní den migrantů* a *Globální kompakt pro bezpečnou, řízenou a legální migraci*, které vychvalují migraci jako nezbytnou a prospěšnou, rozhodně migranty od jejich snahy překonat hranice EU neodradí. Rozhodně můžeme očekávat, že se současná migrační krize bude v následujících letech v různých obměnách ještě mnohokrát opakovat.

Judith Bergman je komentátorka, právnička, politická analytička